

Bulletin

NÁRODNÍ
PEDAGOGICKÝ INSTITUT
ČESKÉ REPUBLIKY

V rámci již několik týdnů poskytované podpory školám při organizování výuky na dálku přichází NPI ČR ve spolupráci s MŠMT a odborníky z pedagogické praxe s nabídkou metodických návodů, tipů, a především webinářů zaměřených na hodnocení žáků. Ukazuje se, jak nutné je právě v této době ustoupit od zaběhnutých šablon školního „známkování“ žáků a zaměřit se především na takové formy hodnocení jejich práce a výkonu, které jsou pro ně motivující a které zohledňují daleko více než v běžném vzdělávacím procesu jejich individuální možnosti vzdělávat se z domova. V budoucích týdnech proto NPI ČR nabídne školám kromě webinářů zaměřených na to, jak zvládat výuku na dálku, a webinářů k oborovým didaktikám, také webináře k tématu formativního hodnocení žáků, při kterých představíme řadu příkladů dobré praxe v oblasti hodnocení, které podporuje učení žáků a přiznává jim aktivní roli.

Vysílání ČT2 UčíTelka v týdnu od 14. 4. do 17. 4. 2020
Novinka: zařazení angličtiny
strana 2 [klikněte](#)

Webináře NPI ČR v týdnu od 14. 4. do 17. 4. 2020
strana 4 [klikněte](#)

Historie až do domu:
Nabídka Muzea hl. města Prahy a webová aplikace HistoryLab pro distanční výuku [klikněte](#)

OPAKOVÁNÍ A PROCVIČOVÁNÍ
... přes mobil nebo tableť!
prociťovací elektronické testy pro žáky 1. stupně ZŠ
přena návaznost na výkon jednotlivých lekcí v programu UčíTelka
zdarma ke stažení do mobilu nebo tabletu:
nebo po zadání názvu: **inspis**
CSI Česká školní inspekce Inspis SETmobile

Hledání různých cest ke školnímu hodnocení nejužitečnějšímu pro žáky

Hodnocení je činnost velice náročná a při výuce na dálku přináší nové výzvy. Cílem hodnocení by nemělo být žáky „srovnat“, ale podnítit k dalšímu učení a podpořit ve snaze o dosažení co nejlepších výsledků. **K tomu je potřeba přistupovat k žákům s respektem, důvěřovat jim, povzbuzovat je v jejich snaze a úsilí, oceňovat jejich pokrok a růst** – to, čeho dosáhli procvičováním, studiem, vytrvalostí a díky dobrým učebním strategiím, tedy posilovat tak jejich vnitřní motivaci k učení.

Základem takového hodnocení je **plánování výuky v delším časovém horizontu** – pokud známe cíl, kam směřujeme, dokážeme lépe promyslet zadání konkrétních učebních úloh a úkolů a kontrolovat jejich plnění. Cesta žáků k cíli může být odlišná, dle individuálního výchozího bodu, tempa, zájmu, přístupu k internetu či počítači, ale měli by mít možnost o svém učení i hodnocení přemýšlet a zbytečně nevytvářet situace, kdy musí učební úlohy řešit pod časovým tlakem, bez pomoci a podpory.

Webináře, které připravujeme, jsou koncipovány tak, aby pokryly všechna důležitá témata:

- komunikace, která staví na předpokladu, že žák se může učit a rozvíjet jen tehdy, je-li vztah mezi ním a učitelem dobrý;
- plánování výuky, stanovování srozumitelných kritérií;
- práce s chybou;
- poskytování efektivní zpětné vazby, která žákům pomůže práci opravit, vybrousit jako diamant;
- posilování autonomie žáků skrze sebehodnocení a vrs-
tevnické hodnocení;

- možnosti využití online aplikací, které mohou poskytnout rychlou zpětnou vazbu žákovi i učiteli, na jejímž základě učitelé plánují další výuku.

Hlavní cílovou skupinou jsou učitelé, kteří přemýšlejí nad způsoby hodnocení v současné mimořádné situaci a hledají tipy a cesty k takovému hodnocení, které je užitečné pro učení a přináší žákům radost z pokroku a motivuje je k dalšímu vzdělávání v současných podmínkách. Inspirací jim budou pedagogové z praxe, kteří společně s odborníky nad konkrétními ukázkami z praxe vedou dialog o zvolené cestě a inspirují se navzájem v zahraničních i českých výzkumech.

Odkrýt zákulisí tak složitého problému, jako je hodnocení, mohou tyto webináře také rodičům, odborné i laické veřejnosti, která přemýšlí nad konceptem smysluplného učení a hodnocení žáků.

PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.
NPI ČR

Co mohou dělat pracovníci školního poradenského pracoviště v nouzovém režimu?

Školy jsou zavřené, společné vzdělávání se nekoná, občasné setkávání virtuálních tříd nebo skupin žáků s pedagogem ho připomíná jen vzdáleně. Co mohou v této situaci nabídnout pracovníci školního poradenského pracoviště? S následujícími příklady v praxi škol se setkali garanti inkluze projektu Podpora krajského akčního plánování: **ZDE**.

Nabídka ČŠI: Opakovací a procvičovací testy k výuce ČT2 UčíTelka

Ve spolupráci s NPI ČR, a především s učitelkami, které vedou výuku v pořadu České televize UčíTelka, připravuje Česká školní inspekce opakovací a procvičovací testy pokrývající právě to učivo pro 1. až 5. ročník základních škol, které je každý den v pořadu probíráno.

Jedná se o učivo probírané v Českém jazyce (vysílání v pondělí a ve čtvrtek), Matematice (vysílání v úterý a v pátek) a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (vysílání ve středu).

Testy jsou k dispozici v aplikaci **InspIS SETmobile**, která je zdarma ke stažení do chytrých telefonů a tabletů. Žáci, kteří výuku prostřednictvím programu UčíTelka sledují, si tak mohou probírané učivo s využitím připravených elektronických testů zopakovat a procvičit. Nabídka bude průběžně rozšiřována o další testy reflektující příslušné učivo tak, jak bude postupně během vysílání jednotlivých dílů pořadu probíráno.

Aplikace InspIS SETmobile je ke stažení zdarma prostřednictvím App Store, Google Play nebo Windows Store (podle toho, jakým operačním systémem je příslušný chytrý telefon nebo tablet vybaven). Stačí zadat název **inspis** a následně aplikaci stáhnout. Po otevření aplikace se uživatel zaregistruje a poté v nabídce testů (Domácí testování) uvidí všechny dostupné testy s logem UčíTelka. Vybraný test vyplní a zobrazí se mu vyhodnocení včetně úspěšnosti v jednotlivých otázkách.

Další materiály k formativnímu hodnocení

Sumativní a formativní hodnocení [ZDE](#)

Formativní hodnocení je OK! (Danuta Sterna, česko-polský seminář): [ZDE](#)

Formativní hodnocení aneb Hodnocení, které má smysl (přednáška: Karel Starý a Veronika Laufková): [ZDE](#)

Co je a co není formativní hodnocení, Proč používat formativní hodnocení (Karel Starý): [ZDE](#)

Metodika identifikace sociálního znevýhodnění – Formativní hodnocení (Lenka Felcmanová): [ZDE](#)

Zavádění formativního hodnocení – praktické techniky pro základní a střední školy (Dylan Wiliam a Siobhán Leahyová): [ZDE](#)

Prezentačně-hodnotící předmětové portfolio v 7. ročníku ZŠ (Antonín Václavík): [ZDE](#)

Známky jako úplatek [ZDE](#)

Co umím [ZDE](#)

Škola vyvolává v dětech stres a ohrožení, podceňují je, známkování je jako cukr a bič (Jana Nováčková): [ZDE](#)

Hodnocení žáků [ZDE](#)

Hodnocení učitele žáky [ZDE](#)

EDUpoint Akvárium – Formativní hodnocení.mp3 [ZDE](#)

Zlepšení bez hanby a ztráty motivace. I k tomu ve školách pomůže formativní hodnocení [ZDE](#)

Technologie jako nástroj zpětné vazby [ZDE](#)

Program vysílání ČT2 pro žáky 1. stupně ZŠ v týdnu od 14. dubna do 17. dubna 2020

Úterý 14. 4. Matematika

ročník	téma	Vyučující
1.	Odčítáme do 20 bez přechodu desítky. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Magdalena Málková
2.	Násobíme čtyřmi, pracujeme s tabulkou násobků. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Karel Šíma
3.	Učíme se písemně odčítat. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Lenka Švimborská
4.	Počítáme do milionu (opakujeme řády). Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Helena Korfová
5.	Porovnáváme desetinná čísla. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Veronika Dobrovolná

Středa 15. 4. Člověk a jeho svět

ročník	téma	vyučující
1.	Pozorujeme živočichy na jaře – hmyz. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Andrea Tláskalová
2.	Pozorujeme stromy na jaře. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Veronika Svobodová
3.	Povíme si něco o sluneční soustavě. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Hana Havlíková
4.	Pozorujeme živočichy a rostliny v okolí lidských obydlí. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Kateřina Páleníková
5.	Česká republika – oblast mírného podnebného pásu. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Zuzana Cháberová

Středa 15. 4. Anglický jazyk

téma	vyučující
Classroom Objects. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Dana Petru

Čtvrtek 16. 4. Český jazyk

ročník	téma	vyučující
1.	Čteme a rozpoznáváme <i>b, d</i> . Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Lucie Šmídová
2.	Naučíme se používat čtenářskou strategii VIZUALIZACE. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Kateřina Vrtišková
3.	Vyhledáváme v textu informace. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Markéta Zelená
4.	Tvořivě pracujeme s literárním textem. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Gabriela Babušová
5.	Rozvíjíme svoje pisatelské dovednosti. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE	Michaela Čermáková

Pátek 17. 4. Matematika

ročník	téma	vyučující
1.	Řešíme slovní úlohu. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Sandra Holáková
2.	Řešíme slovní úlohu (počítáme s penězi). Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Dominika Chalushová
3.	Poznáme tělesa a jejich vlastnosti (vrchol, stěna, hrana). Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE , ZDE	Daniela Růžičková
4.	Modelujeme některá tělesa (např. krychle z dřívěk). Pracovní listy a zdroje: ZDE	Lenka Ficová
5.	Písemně sčítáme a odčítáme desetinná čísla. Pracovní listy a zdroje: ZDE , ZDE , ZDE	Veronika Dobrovolná

Hodnocení žáků je při školní výuce klíčovou součástí práce učitele. Stejný význam mu přísluší i při realizaci distančního vzdělávání, které se v této době uskutečňuje na školách. Jako metodickou pomoc při tomto náročném procesu MŠMT zveřejnilo doporučení určené školám: [Zpětná vazba při online výuce](#).

Při jeho využití je žádoucí zohlednit tu skutečnost, že spolu s běžnými žáky se ve školách vzdělávají žáci, kteří vyžadují podporu učitele i při hodnocení jejich práce. Jedná se především o žáky se závažnějšími druhy znevýhodnění, jejichž hodnocení se realizuje podle doporučení školského poradenského zařízení nebo v některých případech podle rozpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Zvlášť pro tyto žáky je vhodné navazovat na systém hodnocení, s kterým se pracovalo ve škole a který je zavedený.

Problém, který řešíte u žáků se závažnějším znevýhodněním při hodnocení výsledků distančního vzdělávání, je ten, že žák obvykle vyžaduje **zpětnou vazbu bezprostředně v průběhu celého procesu učení**. V čase distančního vzdělávání mu ji poskytuje především vzdělavatel/rodič, a je tedy žádoucí, aby učitel s rodičem o její podobě komunikoval. A to především v případech, kdy na straně rodiče mohou být v poskytování zpětné vazby bariéry – např. nepochopení obsahu zadání (rodiče – cizinci), nedostatečná motivace (rodiče ze sociálně znevýhodněného prostředí) nebo emotivní vyčerpání (rodiče žáků s ADHD či PAS). Učitel v případě hodnocení výsledků distančního vzdělávání tuto skutečnost zohledňuje.

Vycházejte tedy podle Vašich možností ze zkušeností s hodnocením žáků ze školní výuky, pokud možno zohledněte výše uvedené doporučení MŠMT. Pokud chápete stávající situaci jako možnost pro postupnou změnu, lze se nechat inspirovat níže uvedenými příklady ze školské praxe.

Vycházet lze z teoretického vstupu Formativní a sumativní hodnocení žáků v souvislosti s implementací § 16 školského zákona a podpůrných opatření: [ZDE](#).

V případě distančního studia může úspěšně probíhat **sebehodnocení žáka** (u žáků se závažnějším znevýhodněním s pomocí vzdělavatele). Osvědčenými nástroji, které mohou žákovi pomoci, jsou při sledování a hodnocení výsledků jeho učení například mapy osobního pokroku žáka, knihy cílů nebo sebehodnotící formulář. Inspirací pro jejich podobu i praktické využití naleznete na stránkách Metodického portálu RVP.CZ: [ZDE](#).

Jak pracovat s mapami učebního pokroku vytvořenými s pomocí Bloomovy taxonomie a zároveň jich využít pro hodnocení všech žáků školy si můžete přečíst [ZDE](#).

K praktickým radám **pro realizaci slovního hodnocení žáků na 1. stupni**, kteří vyžadují individuální přístup, se dostanete [ZDE](#).

PhDr. Renata Votavová, NPI ČR

Další odkazy a tipy k formativnímu hodnocení

Formativní hodnocení na stránkách NPI ČR (Metodický portál RVP.CZ): [ZDE](#)

Hodnocení (a formativní hodnocení) žáků cizinců: [ZDE](#)

Inkluzivní škola – hodnocení ve vztahu k cizincům: [ZDE](#)

Často kladené dotazy k hodnocení žáků cizinců (web k systému podpory pedagogických pracovníků a škol pro práci s dětmi/žáky cizinci NPI ČR): [ZDE](#)

Příklad inspirativní praxe

Individuálák: Přebírání odpovědnosti za své učení

Škola teď nemusí být jen hromada domácích úkolů. **V Heuréce mají INDIVIDUÁLÁKA – postavíčku, která pomáhá v plánování učení, tedy stanovování cílů učení, ale ve velmi individualizované podobě.**

„V podstatě si to můžete představit tak, že každé dítě má v současné době své IVP v podobě Individuáláka a ke každému se přistupuje individuálně,“ říká *Jan Kala, zřizovatel sítě základních škol Heureka a ředitel Centre for Modern Education*. „Zároveň jsme se snažili o to, aby děti měly k dispozici podnětné prostředí i doma, a to nejenom v podobě online aktivit (doba strávená před obrazovkou rapidně a nezdravě vzrostla), ale i v podobě offline vzdělávacích aktivit. Z tohoto důvodu jsme dětem zaslali nejen doporučení na online aktivity, ale například i vzdělávací balíčky (viz video), které je mají inspirovat například ke hraní vzdělávacích her (Ypsilonie, matematický blokus, matematické piškvorky atd.) nebo k tvořivé činnosti, například psaní povídky. Vedle toho běží i volitelné online semináře.“

Klíčem je spolupráce **rodič – dítě – učitel**. V tomto trojúhelníku je plánována výuka pro každé dítě vždy na 14 dní, a to právě formou INDIVIDUÁLÁKA. Tento individuální přístup je velmi náročný na organizaci a čas učitelů, nemusí být tedy použitelný pro běžnou školu. Ale jistě může být určitou inspirací.

K formativnímu hodnocení bylo natočeno video, které můžete zhlédnout [ZDE](#).

Modelový individuální vzdělávací plán (INDIVIDUÁLÁKA) je možné si stáhnout [ZDE](#).

Spolupracujeme:

Školní panely ÁMOS vision a informace pro učitele

NPI ČR navázal spolupráci s provozovateli systému ÁMOS vision, kteří reagovali na aktuální situaci vytvořením nového, dočasného konceptu pro školní informační panely ÁMOS vision na základních a středních školách pod názvem Učitel na dálku. Do škol tak půjdou prostřednictvím této platformy také informace, které prezentujeme na webu NPI ČR. Více [ZDE](#).

Datum a čas	Název Druh webináře	Anotace	Lektor/-ka	Odkaz na přihlášení	Odkaz na záznam
14. 4. 2020 14.00–14.40	GDPR v době online výuky Webinář k podpoře výuky na dálku	Jak GDPR souvisí s aktuálně přijímanými opatřeními ke zvládnutí mimořádných opatření (COVID19)?	PaedDr. Milan Štoček	ZDE	ZDE
15. 4. 2020 od 10.00 hodin	Žáci s odlišným mateřským jazykem v době uzavření škol. Praktické ukázky možností výuky. Společné vzdělávání	Příklady, jak lze zadávat úkoly pro žáky s odlišným mateřským jazykem (předměty Člověk a jeho svět a Český jazyk).	Mgr. Karolína Dohnalová	ZDE	ZDE
15. 4. 2020 14.00–14.40	Wizer me: snadná tvorba interaktivních materiálů a testů Webinář k podpoře výuky na dálku	Vytváření výkladu, pracovních listů, textů a testů v jednom programu. Budování struktury online vyučovací hodiny.	Jana Šperlová	ZDE	ZDE
15. 4. 2020 16.00–17.00 17.30–18.30	Matematická gramotnost – stačí rychlé počítání, znalost pouček a splněné osnovy? (gymnázia, SOŠ, SOU) Webinář k oborové didaktice	Co je to matematická gramotnost a jak ji rozvíjet na SŠ? Jaká je definice matematické gramotnosti z pohledu mezinárodních srovnávacích testů PISA a z pohledu ČŠI?	Mgr. Jana Hanušová	ZDE	
15. 4. 2020 Od 20.00 hodin	Hrajeme si, hýbeme se v mateřské škole (Metodický portál RVP.CZ) Webinář k oborové didaktice	Pohybové hry a činnosti, které lze realizovat v menších prostorách. Rozvoj fyzické zdatnosti, rychlosti, obratnosti, lokomočních a manipulačních dovedností.	Mgr., Bc. Michael Novotný	ZDE	
16. 4. 2020 od 10.00 hodin	Jak dnes poskytovat podpůrná opatření? Situace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v době uzavření škol. Společné vzdělávání	Jak zachovat kontinuitu v poskytování podpůrných opatření? Co se dá dělat v situaci, kdy jsou školy uzavřené?	Mgr. Lenka Felcmanová	ZDE	ZDE
16. 4. 2020 14.00–14.40	Chemie online: internetové zdroje pro učitele i žáky Webinář k podpoře výuky na dálku	Jak dostat do online výuky chemii se spoustou pokusů, výbuchů a barevných ohňů? Představíme vhodné internetové zdroje.	RNDr. Luděk Míka, Ph.D.	ZDE	ZDE
16. 4. 2020 16.00–17.00 17.30–18.30	Aktivizace žáka v hodinách s využitím ICT Webinář k oborové didaktice	Praktické ukázky aktivizace žáka v hodinách s využitím různých prostředků ICT s využitím PC i mobilních zařízení.	RNDr. Jitka Rambousková	ZDE	
17. 4. 2020 14.00–14.40	Malotřídka online: rychlé nasazení MS Office365 Webinář k podpoře výuky na dálku	Jak jednoduše zprovoznit službu Office 365 v malé škole? Ukázka praktického nasazení včetně Outlook, OneDrive atd.	Karel Rejthar	ZDE	ZDE

Webináře k bezpečnosti na internetu a na sociálních sítích

Vzhledem k tomu, že v současné době mohou děti trávit mnoho času na internetu a sociálních sítích, nabízíme rodičům i učitelům webináře NPI ČR věnované této problematice:

- **Jak na digitální stopu** (lektorka Irena Vajen)
- **Sociální sítě jako hlavní komunikační prostředek mladé generace** (lektorka Eliška Vyhnančková)

Oba najdete také [ZDE](#).

Webináře k zhlédnutí

Všechny webináře, které NPI ČR odvíšal za dobu uzavření škol, jsou k zhlédnutí nově také na webu NPI ČR v záložce [Webináře](#).

Speciál pro podporu výuky na dálku č. 5 ze 14. dubna 2020

Vydává Národní pedagogický institut České republiky

Senovážné nám. 25, Praha 1

Redakční zpracování: Mgr. Alena Faberová, Mgr. Vlasta Kohoutová,

Mgr. Lenka Perglová, Ing. Mgr. Věra Štěpánová, Mgr. Jan Klufa

Grafické úpravy: Jan Kunz

Dotazy a náměty zasílejte na: press@npicr.cz